

La constatació de la presència de la llúdriga al Congost va permetre confirmar la recuperació del riu i la bona qualitat de les seves aigües. Més enllà

de la llúdriga, en els últims anys s'ha produït un augment destacable del nombre d'espècies i de la diversitat que hi ha al riu. El seguiment que en

fa el Museu de Ciències Naturals la Tela al terme de Granollers ho demostra. En paral·lel, la gent ha deixat de donar l'esquena al riu.



JOSEP PARRÉS / SEMEROTECIA MUNICIPAL JOSEP MORA DE GRANOLLERS

Un riu mort durant dècades

A.B.
El riu Congost ha estat completament mort durant dècades. A la fotografia, una imatge del riu de l'any 1974 mostra la gran quantitat de deixalles que hi havia en un Congost molt degradat. Actuacions encapçalades pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs, com el sanejament del riu, amb la posada en funcionament de les depuradores o la revegetació han fet que millorés la qualitat de l'aigua i s'anés recuperant la seva fauna i flora. Els primers resultats de la recuperació del riu es van començar a veure durant la segona meitat dels anys noranta. El 1998 es va fer una actuació municipal a la llera, i els anys 2000 i 2001 es van fer les actuacions al passeig Fluvial.

El Congost ha tingut un augment d'espècies notable

Les parelles d'ànecs de coll verd i polles d'aigua han crescut molt aquest any

Granollers

Anna Balibona

El Congost ha experimentat en els darrers anys un augment destacable d'espècies. Ho demostren les dades sobre la situació del riu a Granollers. L'ànec de coll verd, la polla d'aigua o el rossinyol bastard han tingut un "augment espectacular", com ho qualifica Toni Arrizabalaga, conservador del Museu de Ciències Naturals la Tela de Granollers, que des del 2000 fa un seguiment exhaustiu del Congost a Granollers.

Els primers resultats d'aquest 2005 del cens d'aus nidificants que elabora la Tela indiquen que hi ha 62 parelles més d'ànecs de coll verd que l'any passat. Aquest any se n'han detectat 85 parelles al terme del Congost, quan quatre anys abans només n'hi havia 11. El salt numèric més gran s'ha fet aquest any. Una situació semblant passa amb els exemplars de polles d'aigua: aquest any n'hi ha 86 parelles al tram de Granollers, quan el 2001 eren 37.

El 2004 es van detectar 14

EVOLUCIÓ D'ESPÈCIES D'OCELLS NIDIFICANTS AL CONGOST, AL TERME DE GRANOLLERS (número de parelles)					
	2001	2002	2003	2004	2005
Anec coll verd	11	31	12	23	85
Polla d'aigua	37	45	78	69	86
Corriol petit	21	32	14	13	7
Rossinyol bastard	14	16	17	26	39
Tinet	27	8	21	36	29

espècies nidificants a la llera del Congost, amb quatre espècies noves (la cuereta torrentera, el rossinyol, la boscarla de canyar i tallarol capnegre) que no s'havien trobat en les quatre temporades anteriors. A més, l'any passat per primer cop es van trobar dues parelles de cabussets, "una espècie molt escassa en l'àmbit comarcal", segons l'informe de la Tela. El cabusset és un ocell aquàtic que necessita un medi "prou desenvolupat i una



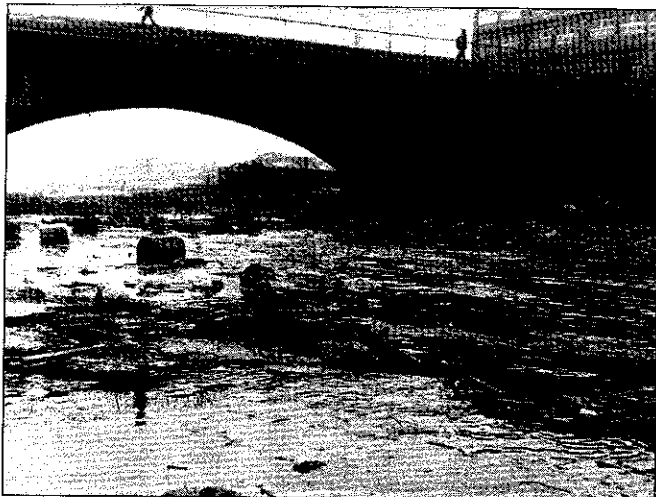
El cabusset, que està a l'estany de can Cabanyes, és molt escàs al Vallès

aigua prou transparent", indica Arrizabalaga. "Hem vist que des que es van fer actuacions a la llera i en la millora de l'aigua la quantitat d'ocells s'ha consolidat molt", ha afirmat. "Hi ha espais fora de la llera, com Can Cabanyes, que afavoreixen que nidiquin".

L'augment del nombre d'ocells que fan niu a la llera del Congost ha estat generalitzat en gairebé totes les espècies. El lleuger descens del corriol petit es deu al fet que s'ha desenvolupat la vegetació, i això elimina les platges amb poca vegetació que requereix aquest ocell per nidificar. Hi ha ocells que sense fer-hi el niu vénen a caçar al Congost, com el bernat pescaire o el martinet blanc.

MOLTS PEIXOS RECUPERATS

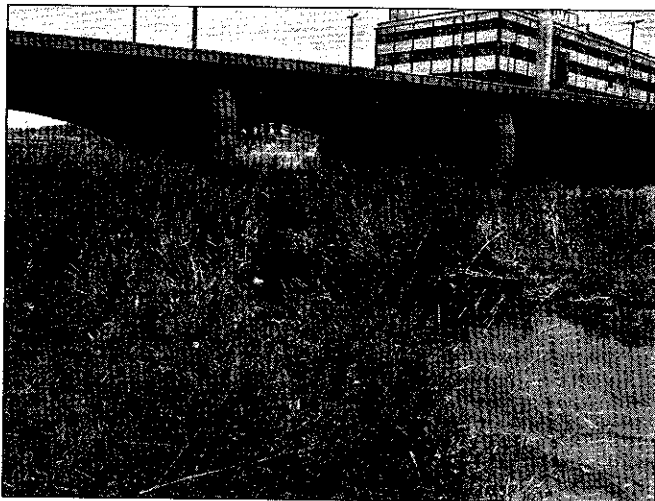
L'inventari de la fauna vertebrada dona testimoni dels peixos que s'han recuperat. A banda de la carpa, al Congost hi ha la gambúsia, el peix vermell i el carpi. El 2004 encara no s'havien recuperat peixos que corrien pel riu els anys quaranta i cinquanta, com és el cas de l'anguilla o el barb. Entre les set espècies d'amfibis detectades n'hi havia quatre d'especial interès en la seva conservació, com la reïnetta, el gripau corredor, el gripau d'esperons o el tòtil. En rèptils és destacable la presència de la tortuga de rierol.



ALFONS GARCIA / HERBOTECA MUNICIPAL JOSEF AINA DE GRANOLLERS

Abans

A.B. L'aigua del Congost a Granollers era "directament putrefacta", diu Toni Arrizabalaga, sense cap forma de vida. La fotografia mostra una imatge del riu de l'any 1974 amb bidons surant. L'antiga empresa Camp es troba a un costat.



FRANCO TELARANDIS

Ara

A.B. La mateixa imatge, actualment, mostra un riu amb vegetació i una aigua que ha recuperat la qualitat, com ho demostren els indicadors de qualitat del riu que té el Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs.

"S'ha recuperat l'ús social del riu"

Granollers ha tornat a mirar al riu, amb la valorització d'espais propers al Congost

Granollers

A.B. La millora de la qualitat de l'aigua i la recuperació de la fauna i flora del Congost, combinades amb les accions al passeig fluvial de Granollers han fet que la ciutat deixi de viure d'esquena al riu. Ara ja és molt normal veure persones que passegen al costat del riu, van amb bicicleta o hi passen una estona. "L'ús social del riu s'ha recu-

perat bastant", destaca Albert Camps, regidor de Medi Ambient, que considera que la gent s'ha fet seus espais com el passeig Fluvial, el bosc de can Cabanyes o el parc firal. "L'opinió vers el riu ha canviat, ja no hi ha la idea que està contaminat. Ara cal seguir millorant", ha dit.

Toni Arrizabalaga, conservador del Museu de Ciències Naturals, la Tela, creu que el riu ja es troba "bastant nor-

malitzat". Ara entra en el procés natural de les fluctuacions que pot patir com a riu mediterrani, dependent de si té sequeres o riudes. "Faltaria tenir la garantia que no hi haurà abocaments incontrolats". "El riu té molt poca capacitat de càrrega", i això fa que amb la poca aigua que té "un petit abocament es noti de seguida", explica.

Precisament l'augment de l'ús que s'està fent del riu fa que es doni una situació

impensada fa uns anys: s'ha trobat gent pescant al Congost, una pràctica il·legal que, segons Arrizabalaga, obligarà a posar una regulació en el tram que va des de la Garriga cap al sud. Per ell, la protecció de la llera i dels espais propers, que "facin que el riu no estigui totalment encaixat" seran claus per a la seva conservació.

Camps ha recordat que Granollers ha rebut el reconeixement extern de la feina

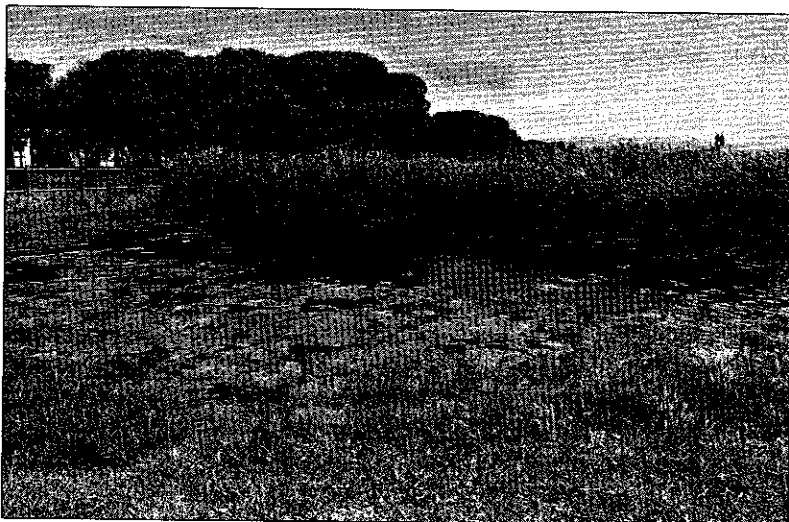
feta per recuperar el riu. "Han vingut molts municipis a veure com s'ha fet", ha comentat. El cap de servei de Protecció de Fauna, Flora i Animals de Companyia de la Generalitat, Jordi Ruiz, parla del cas de la recuperació del Congost com un cas exemplar. "El riu és la columna vertebral de Granollers", diu Camps; el tram del Congost que passa per la ciutat fa 6,7 quilòmetres. El passeig fluvial té una llargada de vuit quilòmetres, quatre per cada banda del riu. Ara aquest passeig es connectarà, pel marge esquerre, fins a Montornès, a través de l'àrea on hi ha la depuradora i la planta de compostatge.

Un riu més atractiu

Les intervencions prop del Congost han transformat profundament l'entorn

Granollers

Antonio Luengo
Les darreres intervencions que s'han fet als marges del riu Congost han transformat radicalment aquest entorn i l'han fet més atractiu per als visitants. L'aiguamoll de Can Cabanyes o l'àrea de lleure a l'alçada de la rotonda d'accés al Circuit, són dos bons exemples. Algunes famílies passen el matí i migdia del diumenge en un petit bosc de verns que s'ha fet prop de la rotonda. A l'estiu, quan fa molta calor —els verns que hi han plantat fan encara poca ombra— els visitants arriben cap al tard. És un parc diferent dels que es poden trobar en el nucli urbà. Un pare de família ho explicava així aquest diumenge: "Sembla fet per bascos",



FRANCO TELARANDIS

L'aiguamoll de Can Cabanyes és un dels llocs més atractius creats en els darrers anys a l'entorn del Congost

deia. És, de fet, semblant a una pista americana, amb, fins i tot, una tirolina, que és l'aparell estrella dels més menuts. Tot i això, la mare d'en Marc, un nen de set anys, adverteix que "hi ha un cert perill, ja que està molt a la vora de la carretera i s'ha d'estar sempre a l'aguait".

La transformació és evident: tota la riba és plena de zones de descans, amb fonts i bancs de fusta que miren cap als dos costats: cap al riu i cap a les fàbriques; una visió, aquesta última, que recorda que el lloc, aparentment tranquil, té un tràfec constant els dies laborables. Entre el soroll de l'autopista i d'alguna indústria que funciona en diumenge, es pot distingir la piuladissa dels ocells, que busquen les restes de l'entrepà d'algun esportista. Malauradament ja s'hi comença a veure la petjada dels incívics: senyals d'alguna foguera, burilles i restes de brossa diversa.